

БЕЛЕЖКИ КЪМЪ ГЛАВА XXIV.

¹ Zinkeisen I, 415. Hopf (86) 71.

² Ср. Григоровичъ, Объ отношеніяхъ Сербіи къ сосѣднимъ государствамъ. Казань 1859 (вж. стр. 237—238).

³ „Еще-же и гради българскіи отступили бѣху сыньми царей българскихъ. Тѣмъ-же прежде сего въздвигъ се царь Мусульманъ и пришѣдъ на Тѣмъско, ратию взетъ е“. Константинъ, изд. на Ягича, Гласник, 42, 292.

⁴ За това има въ сръб. лѣтоп. (Шафарикъ, Рат. 76) и у Константина *Кришчія*.

⁵ Zinkeisen I, 428. Константинъ 412 и сл. За положението на Космидионъ ср. Dethier, der Bosphor und Constantinopel, Wien 1873, 59. За участието на българитѣ вж. ромънската хроника у Григоровича: „Пре ачѣ^а врѣме се рѣдикж Моусіа коу Роумънѣи ши коу Шкѣи (българитѣ) ши Стефанъ диспотъ коу Сръбіи, десе доусерж ла Цариградъ съ се ловаскж коу Цалапѣ“.

⁶ У Константина (415) и въ сръб. лѣтоп. (75) 1410 год.; а Цинкайзенъ приема за цариградската битка 1406 год.

⁷ Zinkeisen I, 431. За одушване говорятъ и Константинъ и лѣтописитѣ, като даватъ и точната дата.

⁸ Константинъ, изд. на Ягича гл. 42, 307 (важна е за опредѣляне на българо-сръбската граница). Въ сръб. лѣтоп. четемъ една бележка: „Въ 6921 год. (1413) Муса победи българитѣ и ги изсели на 23 априлъ“. Турскитѣ извори говорятъ за превзимане на четири български града и между тѣхъ Провадия. Хамеръ (Gesch. des osman. Reiches I, 355) изброява Паравади, Модрени, Кепри и Аиджеболи (Аратополъ?), отъ които само първиятъ ни е известенъ. Leunclavius 422, „Prevedinum cepit et Mutrin“, следъ това Видинъ. Въ описаното отъ Захариева предание (75) се разправя, че добре укрепениятъ Калугеровски манастиръ Св. Никола на Тополница билъ разрушенъ, когато околнитѣ жители се защищавали въ него срещу Яя паша, полководецъ на Мусакеседжи, който билъ изпратенъ отъ брата си Челеби султанъ (Мохамедъ) да покори тѣзи земи. Дадената година (1419) е грѣшна: Муса е умрѣлъ въ 1413 г.

⁹ Chalcocondylas (Stritter II, 358). За Орхана Конст. 306.

¹⁰ За тази битка вж. Григоровичъ, О Сербіи 51. Константинъ 308, сръб. лѣтоп. 75, Leunclavius 444, 458, Zinkeisen I, 441, За областъта ср. Hochstetter, Das Vitoš-Gebiet (Petermann's Mitth. 1872).

¹¹ Константинъ 421: „Градъ Коприанъ и страну Знеполья глаголемую и ина пространства многа“.